DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling)
20. november 1997 *

I sag C-338/95,

angående en anmodning, som Bundesfinanzhof (Tyskland) i medfør af EF-traktatens artikel 177 har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende sag,

Wiener SI GmbH

mod

Hauptzollamt Emmerich,

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af underposition 60.04 B IV b) 2 bb) i den fælles toldtarif, som affattet i henhold til Rådets forordning (EØF) nr. 3400/84 af 27. november 1984 om ændring af forordning (EØF) nr. 950/68 om den fælles toldtarif (EFT L 320, s. 1),

har

DOMSTOLEN (Første Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, M. Wathelet (refererende dommer), og dommerne P. Jann og L. Sevón,

* Processprog: tysk.

generaladvokat: F. G. Jacobs
justitssekretær: fuldmægtig L. Hewlett,

efter at der er indgivet skriftlige indlæg af:

— Wiener SI GmbH ved advokat G. Kroemer II, Düsseldorf

— Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved F. de Sousa Fialho, Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtiget, bistået af advokat H.-J. Rabe, Bruxelles,

på grundlag af retsmøderapporten,

efter at der i retsmødet den 17. april 1997 er afgivet mundtlige indlæg af Wiener SI GmbH og af Kommissionen,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 10. juli 1997,

afsagt følgende

Dom

1 Ved kendelse af 12. september 1995, indgået til Domstolen den 26. oktober 1995, har Bundesfinanzhof (Tyskland) i medfør af EF-traktatens artikel 177 forelagt et præjudicielt spørgsmål vedrørende fortolkningen af underposition 60.04 B IV b) 2 bb) i den fælles toldtarif, som affattet i henhold til Rådets forordning (EØF) nr. 3400/84 af 27. november 1984 om ændring af forordning (EØF) nr. 950/68 om den fælles toldtarif (EFT L 320, s. 1, herefter »FTT«).

2 Spørgsmålet er blevet rejst under en tvist mellem selskabet Wiener SI GmbH (herefter »Wiener«) og Hauptzollamt Emmerich (herefter »Hauptzollamt«) vedrørende efteropkrævning af told af importen til Fællesskabet af beklædning fra Thailand.

3 I 1985 importerede Wiener beklædning fra Thailand, som selskabet havde angivet som »natbeklædning til kvinder« henhørende under underposition 60.04 B IV b) 2 bb) i FTT. Efter en delvis kontrol blev beklædningsgenstandene frigivet til fri omsætning og afskrevet på toldkontingentet for »anden natbeklædning«.

4 Efter en yderligere kontrol kom de tyske toldmyndigheder til den opfattelse, at beklædningsgenstandene var »kjoler af syntetiske fibre« henhørende under underposition 60.05 A II b) 4 cc) 22 i FTT, og efteropkrævede derfor told med en højere sats.

5 Underpositionerne 60.04 B IV b) 2 bb) og 60.05 A II b) 4 cc) 22 har følgende ordlyd:

»60.04 Underbeklædningsgenstande af trikotage, ikke elastisk eller gummieret:

...

B.

IV. Andre varer:

...

b) Af syntetiske fibre:

...

2. Til kvinder, piger og småbørn:

aa) Pyjamas

bb) Anden natbeklædning

...

...

60.05 Yderbeklædningsgenstande og andre varer af trikotage, ikke elastisk eller gummieret:

A. Yderbeklædningsgenstande og tilbehør til beklædningsgenstande:

...

II. Andre varer:

...

b) Andre yderbeklædningsgenstande:

...

4. Andre yderbeklædningsgenstande:

...

cc) Kjoler:

...

22. Af syntetiske fibre

...«

6 Wiener anlagde ved stævning af 10. april 1989 sag til prøvelse af Hauptzollamt's efteropkrævning ved Finanzgericht Düsseldorf, der ved dom af 15. december 1994 frifandt sagsøgte.

7 Det fremgår af forelæggelseskendelsen, at Finanzgericht Düsseldorf i denne afgørelse har beskrevet de omhandlede varer som lette beklædningsgenstande af trikotage (bomuldsblandingsstof; 65% polyester, 35% bomuld; bomuld) til at dække overkroppen, løstsiddende, bådformet udskæring, korte ærmer eller uden ærmer, i længden til knæet eller låret, med påtryk, med bælte til at binde, og af private sagkyndige under hensyn til deres beskaffenhed eller anvendelse bedømt til at være natbeklædning.

8 Finanzgericht Düsseldorf fandt, at beklædningsgenstandenes facon og udformning talte for, at de ligeledes kunne anvendes som fritidstøj, og udtalte derfor, at varerne i tariferingsmæssig henseende var kjoler og ikke var anden natbeklædning, som

kun kunne være beklædningsgenstande, der udelukkende bæres i sengen. Finanzgericht Düsseldorf henviste herved til en dom fra Bundesfinanzhof af 21. august 1990 (VII K 16-26/89, BFH/NV 1991, 422), hvori det blev fastslået, at »natkjoler« i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i position 6108 i den kombinerede nomenklatur, der fandt anvendelse i 1989 i henhold til affattelsen i Kommissionens forordning (EØF) nr. 3174/88 af 21. september 1988 om ændring af bilag I til Rådets forordning (EØF) nr. 2658/87 af 23. juli 1987 om told- og statistiknomenklaturen og den fælles toldtarif (EFT L 298, s. 1), udelukkende var beregnet til anvendelse som natbeklædning.

9 Wiener iværksatte ved appelskrift af 30. januar 1995 revisionsanke af denne dom fra Finanzgericht Düsseldorf ved Bundesfinanzhof, som har besluttet at forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Skal begrebet 'anden natbeklædning' (Nachthemden) i den forstand, udtrykket er anvendt i position 60.04 i den fælles toldtarif for 1985, navnlig i underposition 60.04 B IV b) 2 bb), fortolkes således, at det udelukkende omfatter 'andre' underbeklædningsgenstande, som i kraft af deres beskaffenhed entydigt er bestemt til kun at bæres som natbeklædning, eller omfatter det også produkter, der på grund af deres udformning ikke kun, men dog hovedsageligt er bestemt til at bæres i sengen?«

10 Det fremgår af fast retspraksis, at det følger af såvel retssikkerheds-som kontroltekniske hensyn, at det afgørende kriterium ved tarifering af varer normalt vil være disses objektive karakteristika og egenskaber som beskrevet i den enkelte position i den fælles toldtarif og de supplerende bestemmelser til dennes afsnit og kapitler (dom af 1.7.1982, sag 145/81, Wünsche, Sml. s. 2493, præmis 12, af 25.5.1989, sag 40/88, Weber, Sml. s. 1395, præmis 13, og af 9.8.1994, sag C-395/93, Neckermann Versand, Sml. I, s. 4027, præmis 5).

11 Det fremgår endvidere af fast praksis, at med henblik på fortolkningen af den fælles toldtarif udgør såvel de bestemmelser, der indleder kapitlerne i den fælles toldtarif, som Toldsamarbejdsrådets forklarende bemærkninger vigtige hjælpemidler til at sikre en ensartet anvendelse af toldtariffen, hvorfor de kan betragtes som gyldige midler til fortolkning af toldtariffen (dom af 10.10.1985, sag 200/84, Daiber, Sml. s. 3363, præmis 14, og ovennævnte dom i sagen Neckermann Versand, præmis 5).

12 I den foreliggende sag bemærkes det, at ordlyden af underposition 60.04 B IV b) 2 bb) i FTT, »anden natbeklædning« til kvinder eller piger, ikke omfatter en definition af produkterne. Der findes heller ingen definition i de forklarende bemærkninger til FTT eller til Toldsamarbejdsrådets nomenklatur.

13 I den ovennævnte dom i sagen Neckermann Versand, præmis 7, bemærkede Domstolen, at i mangel af en definition af »pyjamas« i den kombinerede nomenklatur, som gjaldt i 1988 og 1989 i henhold til affattelserne i henholdsvis Rådets forordning (EØF) nr. 2658/87 af 23. juli 1987 om told- og statistiknomenklaturen og den fælles toldtarif (EFT L 256, s. 1) og i forordning nr. 3174/88, og i de forklarende bemærkninger til den kombinerende nomenklatur og det harmoniserede system, kan det objektive kendetegn ved en pyjamas, som kan give mulighed for at skelne den fra andre kombinationer, kun søges i den anvendelse, som en pyjamas er bestemt til, nemlig at bæres i sengen som nattøj.

14 Derfor fandt Domstolen, at ikke blot kombinationer af to beklædningsgenstande af trikotage, af hvis udseende det fremgår, at de udelukkende er bestemt til at bæres i sengen, men også kombinationer, der hovedsagelig anvendes til dette formål, skulle anses for pyjamas i henhold til pos. 6108 i den kombinerede nomenklatur, der fandt anvendelse på daværende tidspunkt (ovennævnte dom i sagen Neckermann Versand, præmis 14).

15 Dette ræsonnement kan overføres til en sag som den, der foreligger i hovedsagen. Eftersom de omhandlede varer hovedsagelig er bestemt til at bæres i sengen, bør de betegnes som »anden natbeklædning« i henhold til underposition 60.04 B IV b) 2 bb) i FTT, selv om de kan anvendes til andre formål.

16 Denne konklusion ændres ikke af vedtagelsen den 28. februar 1989 af Kommissionens forordning (EØF) nr. 548/89 om tarifering af visse varer i den kombinerede nomenklatur (EFT L 60, s. 31), hvori det i bilaget er bestemt, at lette, løstsiddende beklædningsgenstande af trikotage, der dækker overkroppen og når ned til midt på låret, med runde løstsiddende halsudskæringer og korte løstsiddende ærmer, som er forsynet med bindebånd, der er syet ind i venstre sidesøm i taljen, ikke kan tariferes som »anden natbeklædning«, men udgør »kjoler« i henhold til pos. 6104 i den kombinerede nomenklatur, som affattet i henhold til forordning nr. 2658/87, som senest ændret ved Kommissionens forordning (EØF) nr. 20/89 af 4. januar 1989 (EFT L 4, s. 19), da de ikke klart kan betragtes som værende bestemt til udelukkende at skulle anvendes som natbeklædning.

17 Tilsvarende kan den anlagte fortolkning ikke forandres på grund af Kommissionens forordning (EØF) nr. 812/89 af 21. marts 1989 om tarifering af visse varer i den kombinerede nomenklatur (EFT L 86, s. 25), hvorved det afvises at foretage en tarifering som »anden natbeklædning« af lette beklædningsgenstande af trikotage (100% bomuld), der dækker overkroppen, og når ned til midt på låret, med runde løstsiddende halsudskæringer, korte løstsiddende ærmer og uden bindebånd i taljen.

18 Uanset spørgsmålet om, hvorvidt Kommissionen i forbindelse med den indskrænkende fortolkning af begrebet anden natbeklædning, som den har vedtaget i de ovennævnte tariferingsforordninger, har overholdt grænserne for den kompetence, der er blevet overladt til den med henblik på en nærmere angivelse af indholdet af positioner og underpositioner i den fælles toldtarif uden at ændre dennes ordlyd — jf. ordvalget i anden betragtning til Rådets forordning (EØF) nr. 97/69 af 16. januar 1969 om de nødvendige foranstaltninger for ensartet anvendelse af den fælles toldtarifs nomenklatur (EFT 1969 I, s. 10) — bemærkes det, at de pågældende tariferingsforordninger under alle omstændigheder stammer fra tiden efter

hovedsagens faktiske omstændigheder. Bestemmelserne deri kan følgelig ikke finde analog anvendelse med henblik på en fortolkning af ældre tariferingsbestemmelser, selv om forordningerne — som anført af Kommissionen — kun har til formål at afklare og ikke har ændret ordlyden af de omhandlede positioner eller underpositioner.

19 Det bemærkes dernæst, at det fremgår af fast retspraksis, at retssikkerhedsprincippet er et grundlæggende fællesskabsretligt princip (jf. dom af 21.9.1983, forenede sager 205/82-215/82, Deutsche Milchkontor m.fl., Sml. s. 2633, præmis 30), som bl.a. kræver, at en ordning, der pålægger en afgiftspligtig byrder, er klar og utvetydig, for at han ikke skal være i tvivl om sine rettigheder og pligter, således at han kan handle derefter (jf. dom af 9.7.1981, sag 169/80, Gondrand Frères og Garancini, Sml. s. 1931, præmis 17, og af 22.2.1989, forenede sager 92/87 og 93/87, Kommissionen mod Frankrig og Det Forenede Kongerige, Sml. s. 405, præmis 22).

20 I den foreliggende sag bemærkes det, at før de ovennævnte tariferingsforordninger fra Kommissionen indførte en indskrænkende fortolkning af begrebet anden natbeklædning, stemte det fuldt ud overens med retssikkerhedsprincippet, at begrebet generelt kunne blive opfattet på en sådan måde, at det omfattede ikke blot underbeklædning, der udelukkende er bestemt til at bæres i sengen, men også underbeklædning, der hovedsagelig anvendes til dette formål.

21 Endelig skal det præciseres, at det i forbindelse med den tvist, der er blevet indbragt for den nationale ret, under alle omstændigheder påhviler denne at bedømme, om beklædningsgenstandene under hensyn til facon, sammensætning, udformning og udviklingen i moden i den pågældende medlemsstat besidder sådanne objektive kendetegn, eller om de tværtimod kan bæres uden forskel såvel i sengen som andre steder.

22 Det forelagte spørgsmål skal herefter besvares med, at underposition 60.04 B IV b) 2 bb) i FTT skal fortolkes således, at den omfatter underbeklædningsgenstande, der efter deres objektive kendetegn udelukkende eller hovedsageligt er bestemt til at bæres i sengen.

Sagens omkostninger

23 De udgifter, der er afholdt af Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, som har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke erstattes. Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN (Første Afdeling)

vedrørende det spørgsmål, der er forelagt af Bundesfinanzhof ved kendelse af 12. september 1995, for ret:

Underposition 60.04 B IV b) 2 bb) i den fælles toldtarif, som affattet i henhold til Rådets forordning (EØF) nr. 3400/84 af 27. november 1984 om ændring af forordning (EØF) nr. 950/68 om den fælles toldtarif, skal fortolkes således, at den omfatter underbeklædningsgenstande, der efter deres objektive kendetegn udelukkende eller hovedsageligt er bestemt til at bæres i sengen.

Wathelet Jann Sevón

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 20. november 1997.

R. Grass M. Wathelet

Justitssekretær Formand for Første Afdeling